

Forslag

til

Lov om ændring af lov om afsætning af danske landbrugsvarer m. m.

Fremsat den 15. maj 1970 af *landbrugsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 278 af 18. juni 1969 om afsætning af danske landbrugsvarer m. m. foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 4, indføjes efter „stk. 1“ ordene: „og 2“.

2. § 7, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

„Beløbet udbetales til landbrugerne på grundlag af smør- og mælkeproduktionen, dog med undtagelse af et beløb på indtil 7 mill. kr. årlig, der kan anvendes til rationalisering af kontrolforeningsarbejdet.“

3. § 7, stk. 2, 1.-4. pkt., affattes således:

„Til landbrugets dispositionsfond kan ministeren i hvert finansår udbetale et beløb på 502 mill. kr. I fonden indgår endvidere de beløb, der ved denne lovs ikrafttræden måtte være ubrugt af de i § 7, stk. 2, i lov nr. 278 af 18. juni 1969 om afsætning af danske landbrugsvarer m. m. omhandlede beløb, samt beløb af tidligere meddelte bevillinger, som måtte blive frigjort. Beløb, der ikke kommer til anvendelse i et finansår,

overføres til det følgende. Fondens midler anvendes til iværksættelse af foranstaltninger til fremme af afsætningen af danske landbrugsprodukter og en hensigtsmæssig produktionstilpasning, herunder til kvalitetsfremmende formål.“

4. I § 7, stk. 3, tilføjes som nyt punktum: „Eventuelt restbeløb af det enkelte års bevilling overføres til det følgende år.“

5. § 7, stk. 4, ophæves.

6. Efter § 8 indsættes:

„§ 8 a. Med henblik på at fremme dyrkingen af proteinrige fodermidler ydes der af statskassen et tilskud på 200 kr. pr. ha, der dyrkes med hestebønner, foderærter og sødlupin til modenhed.“

7. § 11, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1971-72.“

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. juli 1970.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

I juni måned 1969 bad regeringen en gruppe eksperter repræsenterende henholdsvis landbruget og regeringen om at undersøge landbrugets forhold, og under hensyn hertil blev det i § 11, stk. 2, i lov nr. 278 af 18. juni 1969 om afsætning af danske landbrugsvarer m. m. bestemt, at loven skulle op-

tages til revision i folketingsåret 1969-70. Resultatet af overvejelserne i arbejdsgruppen, det såkaldte Krogstrup-udvalg, foreligger i betænkning nr. 561/1970.

På basis af de i nævnte betænkning fremsatte forslag har regeringen forhandlet med landbrugets organisationer, og herunder også taget den om-

stændighed i betragtning, at forhandlinger om Danmarks optagelse i fællesmarkedet nu er nært forestående.

Selvom landbrugets økonomiske situation er bedret, er der stadig behov for denne lovgivning.

Krogstrup-udvalget pegede på, at landbrugets forhold burde rettes op enten ved en justering af de forskellige støtteordninger eller ved gennemførelse af et beregningsgrundlag, der går under betegnelsen „den effektive landmand“. Der har mellem regeringen og landbruget været enighed om, at det i den nuværende situation, hvor optagelse af forhandlinger med fællesmarkedet er nært forestående, vil være mindre rimeligt at ændre hele grundlaget for støtteordningerne, og man har derfor valgt en a jourføring og udbygning af bestående ordninger.

Der har været enighed om, at de bestående hjemmemarkedsordninger bør fortsættes.

Selv med en mindre reduktion af basispriserne for korn skønnes det hensigtsmæssigt efter de 2 foregående års overskudsproduktion af korn at stimulere dyrkningen af proteinafgrøder, dels for derved at aflaste komproduktionen, dels for at animere til dyrkning af fodermidler, der ellers må importeres med anvendelse af fremmed valuta. Tanken er at yde et ekstra statstilskud til dette formål, nemlig på 200 kr. pr. ha, der dyrkes med hestebønner, ærter og sædlupin til modenhed. Disse afgrøder, der står i det mest udprægede konkurrenceforhold til indført proteinfoder, har den fordel, at de ikke vil være investeringskrævende, fordi de kan dyrkes og høstes med de maskiner, som landmændene har. Med hensyn til kunsttørrede grøntafgrøder mener man, at en stimulans til produktionen vil kunne føre til diskutabile investeringer.

Rapsordningen bør fortsættes uændret og bør som hidtil også omfatte rybs.

Som nævnt har Danmark i de foregående år haft en overskudsproduktion af korn, der har måttet eksporteres med støtte fra dispositionsfonden. På denne baggrund er det mindre rimeligt at opretholde godningstilskuddet på 50 mill. kr.

Under hensyn hertil og for at imødegå den reduktion af kvægbesætningerne, der stadig foregår, har der været enighed om at overføre de 50 mill. kr. til dispositionsfonden, der vil anvende beløbet til fordel for den animalske produktion, jfr. nedenfor.

Lovforslaget vil bortset fra eventuel midlertidig medhjælp ikke betyde nogen udvidelse af personalet i statsadministrationen.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer.

Til § 1.

ad 1. Forslaget til en tilføjelse til stk. 4 tilsigter

at klargøre, at grundlaget for monopoltilsynets regulering af hjemmemarkedspriserne er priserne med de i stk. 2 angivne justeringer.

Monopoltilsynet har foretaget en gennemgang af forskellige tekniske spørgsmål i forbindelse med grundlaget for prisfastsættelse. Uden at der er tale om reale ændringer, er priserne for nogle af varerne herved angivet på et lidt andet grundlag end tidligere. De priser, som skal danne udgangspunkt for monopoltilsynets beregning af prisændringer ifølge bestemmelserne i stk. 4, er herefter følgende:

	pr. kg
Flæsk.....	5,87 kr.
Okse- og kalvekød.....	6,26 -
Fjerkrækød:	
Høns I.....	3,66 -
Høns II.....	3,13 -
Kyllinger X.....	4,27 -
Kyllinger I.....	3,91 -
Kyllinger II.....	3,45 -
Ænder X.....	5,00 -
Ænder I.....	4,40 -
Ænder II.....	3,63 -
Æg.....	4,58 -

Priserne svarer til de af monopoltilsynet i marts 1969 godkendte med de i loven fastsatte ændringer pr. 1. januar 1970. I oktober 1969 har monopoltilsynet godkendt en forhøjelse af priserne for alle varerne med 15 øre pr. kg.

Prisen for flæsk svarer til landsnoteringen for svin af A I-sorteringen. Prisen for okse- og kalvekød svarer til et vejlet gennemsnit af Oxeksports og kreatursalgsforeningernes noteringer omregnet til slagtet vægt inklusive værdien af slagteaffald, men eksklusiv værdien af huder og skind. Grundlaget for priserne for fjerkrækød er Nordjysk Andels-Fjerkræslagteris og Ringsted Andels-Fjerkræslagteris afregningspriser. Til brug for beregningen af hjemmemarkedsafgifterne opgøres årligt et gennemsnit af disse priser efter hjemmemarkedssalgets fordeling på arter og sorteringer. Prisen for æg svarer til Dansk Andels Ægeksports opkøbsnotering. Der vil fortsat være mulighed for rent tekniske ændringer i grundlaget for prisfastsættelsen, såfremt det findes hensigtsmæssigt.

Det vil fortsat være hensigtsmæssigt, at beregningerne af prisændringerne foretages for alle varerne under et. Ændringerne af priserne for de enkelte varer på dette grundlag bør ansættes under hensyn til sammensætningen af hjemmemarkedsforbruget ifølge den senest foreliggende opgørelse fra Danmark Statistik over det årlige forbrug.

ad 2. Det indenfor den kontante støtte på 300 mill. kr. afholdte tilskud til rationalisering af kontrolforeningsarbejdet foreslås forhøjet fra 5 til 7 mill. kr., dels fordi det på grund af stigende udgifter har vist sig vanskeligt at gennemføre denne rationalisering med det hidtidige støttebeløb dels for at effektivisere dette arbejde. De 50 mill. kr., hidrørende fra devalueringserstatningen, udbetales som hidtil til smørproduktionen, medens resten af de 300 mill. kr. udbetales på grundlag af mælkeproduktionen.

ad 3. Der har mellem regeringen og landbruget været enighed om, at det vil være særdeles ønskeligt at kunne fremme produktionen af kvalitetsprodukter indenfor mejeri- og kødsektoren samt eventuelt svinesektoren, hvilket også er en forudsætning for produktudviklingen, og at ordninger sigtende herpå snarest muligt bør tilstræbes iværksat. Til gennemførelse af kvalitetsordninger som nævnt tilføres der dispositionsfonden — foruden det hidtidige beløb på 432 mill. kr. — de 50 mill. kr. som hidtil er udbetalt som tilskud til nedsættelse af prisen på kunstgødning. Endvidere forøges fonden med et yderligere statstilskud på 20 mill. kr. Der vil hengå nogen tid med at få startet sådanne kvalitetsordninger, og det er endnu ikke endelig fastlagt, hvorledes ordningerne skal gennemføres udover, at det skal ske efter aftale mellem landbrugsministeren og

landbrugets organisationer. Ordningerne vil, når de er gennemført, på årsbasis kræve større beløb end de 50 + 20 mill. kr., der nævnes foran, og der er enighed om, at de yderligere krævede beløb skal udredes af dispositionsfonden.

En langsigtet planlægning af mejerirationaliseringen i lys af strukturudviklingen bevirker, at den samlede investering i rationaliseringsprojekter varierer fra år til år. For at sikre den mest hensigtsmæssige anvendelse af de til mejerirationalisering bevilgede midler anses det derfor for nødvendigt, at eventuelle restbeløb af det enkelte års bevilling som hidtil kan overføres til et følgende år på samme måde som for dispositionsfondens vedkommende. Anvisning af bevillingerne vil først finde sted, efterhånden som godkendte projekter iværksættes, og under forudsætning af at revolverende midler i mejerirationaliseringsfonden er utilstrækkelige til at finansiere projekterne.

ad 6. Arealet med hestebønner udgjorde i 1969 20.000 ha. Under hensyn til at adskillige landmænd i fjor havde besværigheder med dyrkningen af nævnte afgrøder, vil der være visse vanskeligheder at overvinde. Som følge heraf og på grund af det sene forår regner man ikke med, at der det første år vil blive brug for mere end ca. 3 mill. kr. som ekstra tilskud til denne dyrkning.